

Vildt kan forårsage skader på jordbrugets afgrøder, husdyrhold m.m., og som følge heraf er det også et princip, at den, som udsættes for sådanne skader kan imødegå disse ved afværgeforanstaltninger og ved indenfor lovens rammer at regulere det skadevoldende vildt. Sådant vil det også være for så vidt angår bævere.

Ser vi på lande omkring os, hvor der lever bævere, er problemer med bæver ikke iøjnefaldende. Den holder sig helt overvejende til de områder, hvor den har føde og levemuligheder, dvs. søer, moser og sumpskove, og det er ikke i de områder, dansk landbrug og skovbrug henter sit udbytte. Hvis en bæver alligevel skulle forårsage skade på afgrøder el. lign., kan lodsejeren kontakte det lokale statsskovdistrikt og bede distriktet om at fjerne bæveren og dens dæmning. Når der er opbygget en levedygtig bæverbestand, kan lodsejeren få dispensation til selv at foretage reguleringen, hvis han ønsker det, således som det praktiseres for andre vildtskader. En lodsejer kan således forhindre bævere i at etablere sig på sin ejendom, hvis han ikke ønsker dem, og dermed undgå uønskede skader. Erfaringer fra andre lande viser, at mange lodsejere gerne vil have bævere på deres ejendom og nyder den ekstra naturoplevelse, det giver.

Med hensyn til bæverens egenskaber som naturforvalter og evt. problemer med bæverdæmninger m.v. har Skov- og Naturstyrelsen indsamlet viden og erfaringer fra mange europæiske lande og beskrevet dem i »Forvaltningsplan for bæver i Danmark«. Styrelsen har især undersøgt forholdene i de lande, hvor bæverne planlægges at komme fra (Tyskland og Sverige), og lande hvis landskab minder meget om det danske (Litauen, Holland). Bæveren er en såkaldt nøgleart, der påvirker sine levesteder og tilfører skov- og vådområder en afgørende del af deres tidligere naturlige dynamik. Bæveren skaber ved fouragering og dæmningsbyggeri lysninger i skove og kratbevoksede moser samt opstemmede søer og sumpede områder langs vandløb og søer. Dens tilstedeværelse er afgørende for mange andre plante- og dyrearter, som er truede i Danmark, f.eks. odder, sommerfugle, biller tilknyttet naturskov, padder og vandfugle.

Mange lystfiskere er nervøse for, at bæverens dæmninger kan spærre for laksefiskenes vanddringer. Bævere og laks og de øvrige vandrefisk har dog tidligere sameksisteret i Danmark, ligesom de gør det i andre europæiske lande i dag,

f.eks. i Norge. De fleste bæverdæmninger kan passeres af laksefisk, og bæveren og laksefiskene udelukker således ikke hinanden. Tværtimod er der plads til at gøre en indsats for dem begge. Det kan ikke udelukkes, at bæveren med sit dæmningsbyggeri enkelte steder kan spærre for vandrefiskenes passage i vandløbene, men der er ikke erfaringer fra udlandet, der tyder på, at det er et problem for bestanden af laksefisk. Skulle en bæverdæmning blokere for fiskenes adgang til en afgørende vigtig gydeplads, kan dæmningen i sådanne enkeltstående tilfælde fjernes, således som angivet ovenfor.

Bæverens udbredelse i Europa, herunder det sydlige Norge er vist på vedlagte bilagskort fra bæverforvaltningsplanen. (Ikke optrykt her). Vedrørende erfaringer fra Norge har Skov- og Naturstyrelsen kendskab til oplysninger i en sammenfattende artikel (MacDonald 1995). Heri oplyses, at skader på skovene er blevet undersøgt. En kommitté under de norske skovejeres forening har konkluderet, at bæverskader på skov er så minimale, at det ikke kan betale sig at forsikre sig imod dem. I Telemarken, hvor der findes en veletableret bæverbestand, er kun 2,6% af arealet påvirket af bæveraktivitet. Kun 0,2% var aktuelt oversvømmet, og over halvdel af dette areal var allerede mose inden oversvømmelsen. Mængden af træ, der går tabt på grund af bævere i Norge, er opgjort til kun 2 kubikmeter pr. koloni pr. år. Dette inkluderer druknede træer, fældede træer og træer skadet på anden måde af bævere. Træarterne var hovedsagelig birk, pil og bævreasp.

Norges fjeldlandskab og træartssammensætning er meget forskellig fra danske forhold. Ud fra de samlede erfaringer forventes bæveren i Danmark især at fouragere på bævreasp, pil og birk som oftest under 10 cm i diameter. Disse træarter er ikke af større økonomisk betydning, og mange midler fra naturpleje og -genopretning bliver brugt på at fjerne opvækst af disse arter.

Spm. nr. S 2939

Til sundhedsministeren (23/8 99) af:

Yvonne Herløv Andersen (CD):

»Vil ministeren oplyse, om det vil være muligt med meget kort varsel at bevilge det nødvendige